

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Eylül 2021

REKABET KURULU'NUN COCA-COLA'YA İLİŞKİN TAAHHÜT KARARI

Rekabet Kurulu ("**Kurul**"), 2 Nisan 2020 tarih ve 20-18/244-M sayılı kararı ile, Coca-Cola İçecek Anonim Şirketi'nin Türkiye'deki iştiraklerinden Coca-Cola Satış ve Dağıtım Anonim Şirketi ("**CCSD**") hakkında, nihai satış noktalarında rakip ürünlerin satışını engelleyerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ("**Rekabet Kanunu**") ihlal ettiği iddiasıyla bir soruşturma başlatmıştı. Soruşturma kapsamında, alkolsüz ticari içecekler pazarında birçok ürün kategorisinde faaliyet gösteren CCSD'nin, zincir market ve bakkal gibi nihai satış noktalarıyla akdettiği sözleşmelerde yer alan bazı maddelerin rakip ürünlerin satışını engelleyebilecek nitelikte olup olmadığı inceleniyordu. Rekabet Kurumu, CCSD hakkında başlatılan soruşturmanın 2 Eylül 2021 tarihinde sunulan taahhüt paketine istinaden sonlandırıldığını duyurdu. İlgili duyurularda, CCSD tarafından sunulan taahhüt paketinin rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğuna ve ilgili taahhüt paketi bağlayıcı hale getirilerek soruşturmanın sonlandırılmasına karar verildiği belirtildi.

CCSD tarafından sunulan taahhüt paketinde esas itibarıyla, **(i)** CCSD ile nihai satış noktaları arasında, CCSD'nin tüm ürün portföyünü içerebilecek genel nitelikli sözleşmeler yerine, kolalı içecekler, diğer gazlı ürünler ve gazsız ürünler ürün grupları için ayrı ayrı olmak üzere toplamda üç sözleşme akdedileceği, **(ii)** CCSD tarafından satış noktalarına tanımlanan indirim, promosyon ve ıskontoların yalnızca aynı tür içecekler bakımından geçerli olacağı, **(iii)** nihai satış noktaları ile gazsız ürünlere ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerde münhasırlık hükümlerine yer verilmeyeceği, **(iv)** CCSD ile nihai satış noktaları arasında akdedilen sözleşmelerin süresinin en fazla iki yıl ile sınırlandırılabilceği, **(v)** 100 m² ve altında alana sahip market, bakkal gibi geleneksel satış kanalları ile restoran, lokanta gibi yerinde tüketim kanalındaki soğutucu dolapların en az %25'inin CCSD'ye rakip ürünlerin erişimine açılacağı ve bu madde kapsamında tüketiciler ile satış noktalarının CCSD tarafından bilgilendireceği ve **(vi)** CCSD ile nihai satış noktaları arasındaki sözleşmelerde yer alan düzenli ve sürekli satın alım maddesinin, satış noktasına maddi destek verilmeyen sözleşmelerden kaldırılacağı taahhüt edildi.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Bu taahhütler sonucunda Rekabet Kurumu, **(i)** nihai satış noktalarının CCSD'nin rakip ürünlerini bulundurma istahının artacağını, **(ii)** tüketicilerin satış noktalarında daha çok ürün seçeneğine ulaşma imkânı elde edeceğini, **(iii)** alt kategorilerin dâhil edilmesiyle ürün portföyü gücünden kaynaklı rekabetçi endişelerin giderileceğini, **(iv)** rakipler ve satış noktaları bakımından ilgili pazarlarda rekabetçi unsurların karşılaştırılabilir hâle geleceğini, **(v)** CCSD tarafından yapılacak bilgilendirmeler ile uygulanacak taahhütler bakımından farkındalığın artacağını, **(vi)** sözleşme sürelerinin (istisnai alanlar hariç olmak üzere) kısaltılması ile pazarın daha rekabetçi hâle getirileceğini ve **(vii)** gazsız ürünlere ilişkin münhasırlığa son verilmesi ile ilgili pazarlardaki rekabet seviyesinin artacağını belirtti.

Kurul'un, CCSD'nin gazlı içecek pazarındaki münhasırlık uygulamalarına ilişkin ilk kararı olan 10 Eylül 2007 tarih ve 07-70/864-327 sayılı karar ile, CCSD'nin kolalı/gazlı içecek pazarında (hem ev içi, hem yerinde tüketim kanallarında) hâkim durumda olduğu ve bedelsiz ürün, indirim, kota, dolap münhasırlığı gibi fiili münhasırlığa yol açan uygulamalarının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve Rekabet Kanunu'nun 5. maddesi kapsamında grup muafiyeti veya bireysel muafiyetten faydalanamayacağı tespit edilmişti. Bu doğrultuda Kurul, CCSD ile nihai satış noktaları arasında akdedilen sözleşmelerin münhasırlık hükümlerinin rekabet hukukuna aykırı olduğuna kanaat getirerek, CCSD'nin belirli gazlı içecek ürünleri bakımından tek satıcılık anlaşması yapmasına (satış noktasının yalnızca CCSD'nin gazlı içeceklerini bulundurması uygulamasına) son verilmesine hükmetmiş; ayrıca CCSD'nin rakiplerine ait soğutucu bulunmayan satış noktalarında CCSD mülkiyetindeki soğutucuların %20'sinin rakiplerin erişimine açılması gibi bazı davranışsal tedbirler alınmasına karar vermişti. Gazlı içecek pazarındaki yerleşik uygulamaları değiştiren bu karardan yaklaşık 14 yıl sonra CCSD'nin uygulamalarının yeniden değerlendiren Kurul, bu kez ihlal tespitinde bulunmadı. Rekabet Kurumu'nun 8 Eylül 2021 tarihli duyurusunda, sektördeki değişiklikler dikkate alınarak yeni düzenlemeler ile rekabetçi sorunların ortadan kaldırılmasının yerinde olacağı belirtildi.

CCSD'nin sunduğu ve Kurul'un bağlayıcı hale getirdiği taahhütlerle birlikte CCSD'nin, hem gazlı içecek hem de gazsız içecek pazarları bakımından yükümlülükleri genişlemiş oldu. Taahhüt kararı sonrasında CCSD, gazsız içecekler bakımından da münhasırlık içeren anlaşmalar yapamayacağı gibi, CCSD'nin belirli satış noktalarındaki soğutucu dolapların %20'sinin rakip ürünlere açılması yükümlülüğü %25 seviyesine çıkarıldı. Bu kapsamda, 2007 yılında gazlı içeceklerle yönelik münhasırlık uygulamalarına müdahale ederek gazlı içecek pazarına yön vermiş olan Kurul'un güncel taahhüt kararı sonrasında gazsız içecek pazarının da yeniden şekilleneceğini söylemek mümkün.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOĐAKLI